

તર્કે તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ

અઝ : મુહકિફે મસાઈલે જદીદા
હઝરત મુફતી મુહમ્મદનિઝામુદીન રઝવી
(સદર મુફતી : જામિઆ અશરફિયા-મુબારકપુર)

પ્રકાશક

અંજુમને રઝાએ મુસ્તફા-દયાદરા

GRWB/059/Bharuch/02 C/o. ફયૂઝાને રઝા મંઝિલ,

મુ.પો. દયાદરા, તા. જિ. : ભરૂચ,

પિન. ૩૯૨૦૨૦ ફોન. : (૦૨૬૪૨) ૨૧૦૪૧૧,

૨૮૦૦૧૧, ૨૮૦૧૯૨, મો. : ૯૪૨૭૪૬૪૪૧૧

Web. : www.barkatekhwaja.net

Email : anjuman2006@hotmail.com

પ્રકાશન નં. : ૧૯૭ આવૃત્તિ-૨ પ્રત : ૪૫૦૦
૧-મુહર્રમુલ હરામ હિ.સ. ૧૪૩૪ નવેમ્બર-૨૦૧૨

ફક્ત પોસ્ટકાર્ડ લખી અથવા SMS કરી મફત મંગાવો !

નૂરાની આર્ટ-દયાદરા, મો. ૯૪૨૭૪ ૬૪૪૧૧

* અનુક્રમણિકા *

* પ્રકાશકના બે બોલ.....	05
* તફલીદ કરના કુર્આન કી ઈતાઅત કરના હૈ	06
* મુજતહિદીન કા મર્તબા કુર્આન કી રોશનીમેં	08
* ફૈસલા કિજીયે, હક્ક પર ફૌન ?!	10
* વહાબિયત કા આગાઝ કહાં સે હુવા ?	11
* કયા તફલીદ શર્ક હૈ ?	13
* ઈજતેહાદ ઔર તફલીદ કા ષબૂત હદીષ કી રોશનીમેં	14
* સહાબામેં મુજતહિદ કિત્ને, મુફલ્લિદ કિત્ને થે	18
* ગૈર મુફલ્લિદ કિસે કહતે હૈ ?!	21
* ગૈર મુફલ્લિદ કે ઈજતેહાદ કી હફીફત	22
* અહલે હદીષ કા બિના હદીષ કા ઈજતેહાદ ?!	23
* અહલે હદીષ કો ચેલ્લેજ ! હદીષ દિખાઓ !	24
* વહાબી કી સઈ કે લિયે નયી જગહ બનાના કેસા ?	26
* વહાબી કા ભેજાગેપ ઈજતેહાદ	28
* ત્રીન તલાફ કા હદીષ સે ષબૂત	29
* એક શુબ્હા કા ઈઝાલા (શંકાનું નિવારણ)	31
* આઠ રકાત તરાવીહ કે લિએ કોઈ હદીષ નહીં હૈ !	33
* નમાઝમેં રસૂલ કા ખયાલ ઔર ગૈરમુફલ્લિદ કી ગુમરાહી !	33
* મુસલમાનોં કી રાહસે હટને કા અંજામ ?! જહન્નમ !	34

પ્રકાશકના બે બોલ...

અહલે હદીષની ગુમરાહીને ઓળખો !

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي وَنُسَلِّمُ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

ઈતિહાસ સાક્ષી છે કે અંગ્રેજ જાલિમની સામે હિંદમાં ઈ.સ. ૧૮૫૭ના બળવા પહેલાં સમગ્ર હિંદુસ્તાનમાં ઈસ્લામના આગમનથી ત્યાર સુધી સર્વ મુસ્લિમો જગતભરના મુસલમાનોની જેમ હનફી, શાફી, માલિકી, હંબલી આમ ચાર મઝહબ તથા મસ્લકમાં માનનારા હતા. મોટાભાગે ઈમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા رحمة الله عليهના અનુયાયીઓ હતા જેમને "હનફી" કહેવાય છે. અંગ્રેજોએ મુસ્લિમોની તાફાતનો પરચો જોઈ લીધો હતો જેથી પ્લાનો ઘડયા કે મુસ્લિમોનું સંગઠન તોડી પાડવા માટે અંદરો અંદર ફૂટ પડાવવામાં આવે. જેથી જેવી રીતે ફાદયાનમાંથી નબુવ્વતના જૂઠા દાવેદારને ઉભો કર્યો તેમ મોલવી ઈસ્માઈલ દહેલ્વીને સાથ આપી તેના થકી એકી સમયે બે ફિક્ફા "દેવબંદી" તથા "અહલે હદીષ : ગૈર મુફલિદ"ને જન્મ આપ્યો. ઈ.સ. ૧૮૫૭ પહેલાં હિંદમાં કોઈ "ગૈર મુફલિદ" ફિક્ફો અસ્તિત્વમાં હતો જ નહીં.

તો આ નવો ફૂટી નીકળેલો બાતિલ ફિક્ફો કહેવાતા "અહલે હદીષ

ગૈર મુફલિદ"ની ગુમરાહીઓથી "અહલે સુન્નત વ જમાઅત"ને બચાવવા માટે આપણા ઉલમાએ ઘણી કિતાબોમાં તેમની અસલિયત દર્શાવી છે.

જરૂર છે કે સુન્નીઓનો યુવાન તબકો તથા ન્યુ જનરેશન આવી કિતાબોનો અભ્યાસ કરે જેથી બાતિલ ગુમરાહ ફિક્ફોઓથી બચીને અહલે સુન્નત પર ફાયમ કરી શકે એ જ આશય સાથે અત્રેની પુસ્તિકા પ્રસિદ્ધ કરી છે.

મુહકિફે મસાઈલે જદીદા હઝરત મુફતી મુહમ્મદનિઝામુદ્દીન રઝવી સાહબ رحمتهما اللهએ મુંબઈ ખાતે "સુન્ની દા'વતે ઈસ્લામી" થકી "ઈસ્લાહે ફિક્ફો એ'તેકાદ ઔર યાદગારે ઈમામ અહમદ રઝા" નામથી ગયા વરસે આયોજીત ઈજતેમામાં સરળ સાદી ભાષામાં ગૈર મુફલિદોની રદમાં ઈમાન અફરોઝ લાજવાબ બયાન કર્યું હતું તેને કિતાબના રૂપમાં આપની સેવામાં રજૂ કરીએ છીએ. વિનંતિ કે આ પુસ્તિકાનો વધુને વધુ ફેલાવો કરવામાં આવે, પોતાનાં ઘરોમાં, મિત્ર મંડળમાં, યંગ જનરેશનમાં વંચાવી દીને હક્ક અહલે સુન્નત પર ઈમાનને મજબૂત કરવામાં આવે.

—પટેલ શબ્બીર અલી રઝવી તંત્રી : બરકાતે ખ્વાજા (માસિક)
તારીખ : ૧૮/૧૧/૨૦૧૨, રવિવાર, ૦૩-મુહર્રમલ હરામ, હિ.સ. ૧૪૩૪

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَعَلَى آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ - أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ - بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - أَطِيعُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا رَسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ - صَدَقَ اللَّهُ
الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْأَمِينُ الْكَرِيمُ - وَنُحْنُ
عَلَى ذَلِكَ لِمَنِ الشَّاهِدِينَ وَالشَّاكِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ

الصلوة والسلام عليك يا رسول الله الصلوة والسلام عليك يا نبي الله
الصلوة والسلام عليك يا حبيب الله الصلوة والسلام عليك يا نور الله
صلى الله تعالى عليك وسلم

હઝરાત ! હમારા ઓર આપકા તઅલ્લુકુ હમેશાસે સવાલો
જવાબ કા રહા હે લેકિન આજ એક દુસ્રી હૈસિયતસે હમ ઓર
આપ આપસમેં એક દુસરેસે ગુફતગૂ કરને કે લિએ હાઝિર હૈ.
બાર્તે જો હોગી ઇન્શાઅલ્લાહુ તઆલા બિલ્કુલ સીધે સાદે અલ્ફાઝમેં
હોગી. કિસી કી દિલ આઝારી મફસૂદ (દિલ રંજાડવાનો હેતુ) નહીં
હય, હમ લોગોં કા કામ હે દીન કી બાર્તે લોગોં તક પહૂંચા દેના.
ઉસી કામ કે લિએ ઉલમાએ કિરામ કા યહ મુફદ્દસ કાફલા આપ કે
શહરમેં ઉતરા હે, હમેં ન કિસી કી દિલ આઝારીસે મતલબ હે
ઓર ન હી કિસી કો કોઈ સખ્ત સુસ્ત બાત કહની હે. કુછ બાર્તે
ઈજ્તેસાર કે સાથ (ટૂંકમાં) કુર્આને હકીમ ઓર અહાદીષે

નબવિય્હ કી પેશ કી જાએગી. મુમ્કિન હે કુછ વજહસે બાઝ લોગોં
કી નિશાન્દેહી કી કરની પળે વો નિશાન્દેહી કી હદ તક હે. આઈયે
ગુફતગૂસે પહલે તાજદારે બની આદમો આલમ ફિદાક ઉમ્મીઓ
અબી મુહમ્મદ મુસ્તફા عليه وسلم કી બારગાહે બેકસ પનાહમેં બુલંદ
અવાઝસે દુરૂદે પાક કા હદિયા નિઘાવર કરે ઓર પળે. (દુરૂદ શરીફ)

★ તફલીદ કરના કુર્આન કી ઇતાઅત કરના હે ★

.....હમેં ગુફતગૂ કે લિએ આજ મૌજૂઅ દિયા ગયા હે, "તર્ક
તફલીદ ઓર ગૈર મુફલિદીન કે ઇજતેહાદી મસાઈલ" હમને અભી
જો આયતે કરીમા ઉસૂલે બરકત કે લિએ તિલાવત કી હે સબસે
પહલે હમ ઉસ્કા મફહૂમ બયાન કર દે. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા
إِطِيعُوا اللَّهَ وَإِطِيعُوا رَسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ, ઇર્શાદ ફર્માતા હે,
"અય ઇમાનવાલો ! હુકમ માનો અલ્લાહ કા ઓર હુકમ માનો
રસૂલ કા ઓર ઉલૂલ અમ્મ કા." (સૂરએ નિસાઅ, આયત : ૫૮)
رضي الله عنه "કોન લોગ હૈ ? હઝરત સેયદના ઇબ્ને અબ્બાસ
عليه السلام જિન કે બારે મેં હુજૂર عليه وسلم ને યહ દુઆ ફર્માઈ :
إِلَهُمَّ عَلِمَ الْكِتَاب : "અય અલ્લાહ ! ઇસે કિતાબુલ્લાહ કા કુર્આન કા ઇલ્મ અતા ફર્મા."
ઈસી લિએ ઉન્કો સૈયદુલ મુફસ્સિરીન કહા જાતા હે. વો ફર્માતે હૈ :
"ઉલૂમ અમ્મ" સે મુરાદ ફુકહા મુજતહિદીન હૈ. ઇસ તરીકા સે
ઈસ આયતે કરીમા કા મફહૂમ હુવા, "ઈતાઅત કરો અલ્લાહ કી
ઓર ઇતાઅત કરો રસૂલ કી ઓર ફુકહા કી." યહ ત્રીન બાતોં કા
હુકમ વાજેહ લફઝોંમેં દિયા ગયા હે. કિતાબુલ્લાહ પર અમલ યહ
અલ્લાહ કા હુકમ માનના હે ઓર અલ્લાહ કી ઇતાઅત. સુન્નતે
રસૂલુલ્લાહ પર અમલ, હદીષે નબવી પર અમલ યહ રસૂલે
ગિરામી વફાર عليه وسلم કી ઇતાઅત હય, ઇત્તેબાઅ હય, આપ કા
હુકમ માનના હય. ઓર ફુકહાએ મુજતહિદીન કે ઇજતેહાદી
મસાઈલ પર અમલ યહ કયા ચીઝ હે ? તો કુર્આન જિસ કો ઇતાઅત

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

કહતા હૈ હમ ભી ઉસ્કો ઈતાઅત કહતે હૈ. મગર આમ બોલયાલમે ઈસી કો હમ લોગ તફલીદ કહતે હૈ. તો યાહે આપ અપની બોલ યાલમે ઉસે તફલીદ કહૈ યા કુર્આને હકીમ કે અલ્ફાઝમે ઉસે ઈતાઅત કહૈ દોનો એક હૈ દોનો યક્સાં હૈ. (ઈતાઅત = આજાપાલન, ઈત્તેબાઅ = અનુસરણ)

ઈત્તેબાઅ ભી કહ સકતે હૈ, ઈતાઅત ભી કહ સકતે હૈ, તફલીદ ભી કહ સકતે હૈ. યહ તીન ચીઝૈ ક્યું હૈ ? દેખિયે, મામલા યહ હૈ કિ બહુત સે અહકામ શરીઅત કે એસે હૈ જો કિતાબુલ્લાહમે વાજેહ અલ્ફાઝ (સ્પષ્ટ શબ્દો)મે બયાન કર દિયે ગયે હૈ, તો ફર્જ હૈ કે ઉન પર ઉસી તૌર પર અમલ કિયા જાએ. બહુતસે અહકામ વો હૈ જો કિતાબુલ્લાહમે તો નહીં મિલતે હૈ. કિતાબુલ્લાહમે સબકુછ હૈ હમ, પાતે નહીં હૈ : مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ (અમે આ કિતાબમાં કાંઈ ઉઠાવી ન રાખ્યું. —સૂરઅ અન્આમ, આયત : ૩૮) કુર્આને પાકમે તો સારે હી ઉલૂમ હૈ લેકિન હમારી અફલૈ, લોગોં કી અકલૈ ઉન તમામ મફાહિમ કો, ઉન તમામ બારીકિયોં કો સમજનેસે આજિઝ હૈ. ઈસ લિઅે એસે મૌકે પર હદીષે રસૂલુલ્લાહ કા સહારા લિયા જાતા હૈ. હદીષે રસૂલુલ્લાહ મેં જો અહકામ વાજેહ તૌર પર બયાન કર દિયે ગયે હૈ વહાં લાઝિમ હૈ કે ઉન અહાદીષે નબવિય્હ કે મુતાબિક અમલ કરૈ ઔર હમ ઝિંદગી ગુઝારૈ. લેકિન ઈસ દુન્યામે નિત નયે મસાઈલ પયદા હોતે રહે હૈ, હો રહે હૈ ઔર કયામત તક હોતે રહેંગે, ઉન સારે નવપયદા મસાઈલ કે જવાબાત વાજેહ લફઝોમે કિતાબુલ્લાહમે નહીં મિલતે, હદીષે રસૂલુલ્લાહમે નહીં મિલતે, તો કયા લોગોં કો આઝાદ છોળ દિયા જાએ કે વો જેસે યાહૈ આપની ઝિંદગી ગુઝારૈ ?! એસા નહીં હૈ. કુર્આન ફર્માતા હૈ કે ઈન્સાન આઝાદ નહીં છોળા ગયા. ઈસલિયે એસે મૌકે પર કુર્આને પાકને હમે હુકમ દિયા હૈ કે, "ઉલૂલ અમ્મ" યઅની ફુફ્હાએ મુજતહિદીન કી ઈતાઅત કરો.

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

★ મુજતહિદીન કા મર્તબા કુર્આન કી રોશનીમે ★

યહ ફુફ્હાએ મુજતહિદીન કૌન હૈ ? યહ લોગ કિતાબુલ્લાહ ઔર સુન્નતે રસૂલુલ્લાહ કે માહિર હૈ. જેસે એક સમંદર કા ગોતાખોર (મરજીવો) હો, ગોતા ખોરી કા માહિર હો કે કૂદ જાતા હૈ સમંદરમે ઔર ઉસ્કી ગહરાઈ તક પહોંચકર સચ્ચે મોતી નિકાલ લાતા હૈ. યહ હર શખ્સ કે બસ કી બાત નહીં. બિલા તશ્બીહ વ તમ્બીહ યહ ફુફ્હાએ મુજતહિદીન ઉસસે બળે માહિર હૈ. જો કિતાબુલ્લાહ કે અહકામ ઔર સુન્નતે રસૂલુલ્લાહ કે અહકામ કે સમંદરમે ગોતા લગાતે હૈ ઔર ઉસ્કી હફીફી રૂહ તક પહુંચકર કે અહકામ કે સચ્ચે મોતી નિકાલ કર લાતે હૈ. ઔર ફિર અલ્લાહ તઆલા હમ કો હુકમ દેતા હૈ યહ મુજતહિદીન કિતાબ વ સુન્નતસે જો મસાઈલ અખ્જ કર કે, જો મસાઈલ નિકાલ કર કે બયાન કર કે તુમ કો બતાઔ, અબ તુમ ઉસ પર અમલ કરો. જો મસ્અલા કિતાબુલ્લાહમે વાજેહ તૌર પર મિલ ગયા ઉસ પર અમલ કરૈંગે, હદીષે રસૂલુલ્લાહ મેં વાજેહ લફઝોમે મિલ ગયા ઉસ પર અમલ કરૈંગે ઔર જો મસ્અલા નહીં મિલ રહા હૈ તો એસે મૌકે પર અલ્લાહ તઆલા કા હુકમ હૈ કે અબ તુમ ફુફ્હા વ મુજતહિદીન કી તરફ રુજૂઅ કરો.

એસા હુકમ કુર્આને પાકમે એક જગા નહીં દસિયોં મફામાત પર હૈ. ઉન સબ કા એહાતા (એક સ્થળે જમા) ઈસ વકત નહીં કરૈંગે. લેકિન એક આયતે કરીમા ઔર સુન લિજાએ. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા એક દુસ્રે મફામ પર કુર્આને હકીમમે ઈશાદ ફર્માતા હૈ : فَاسْتَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (સૂરઅ નહલ, આયત : ૪૩) "જો મસ્અલા તુમહેં મા'લૂમ નહીં વો અહલે ઝિક્કસે પૂછ લો." અહલે ઝિક્કસે મુરાદ કયા હૈ ? યહ વહી ફુફ્હાએ દીન હૈ જિન કા ઝિક્ક અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને "ઉલૂલ અમ્મ" કે લફઝસે કિયા ઔર ઈસ્કે લિઅે અલ્લાહ તઆલાને તરગીબ ભી દી

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
 હૈ કે ફિક્કહે દીન હાસિલ કરો ઔર ફૌમ કો ફિક્કહે દીન હાસિલ કર
 કે ડરાઓ ! :-

فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
 وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

(સૂરએ તૌબા, આયત : ૧૨૨) અલ્લાહ તઆલા ફર્માતા હૈ કે
 એસા ક્યૂં ન હુવા કે તુમમેં એક ગિરોહ નિકલ જાતા, બાહર નિકલ
 જાતા તા કિ બાહર જાકે દીન કી ફિક્કહ હાસિલ કરતા, ફકીહ બન
 જાતા, ફકીહે દીન બન જાતા, ફુકહા બન જાતા. યહ ફકીહ બનને
 કા હુકમ ક્યૂં અલ્લાહ તઆલા દે રહા હૈ ? ફુકહા બનને કા હુકમ
 ક્યૂં અલ્લાહ તઆલા દે રહા હૈ ? તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલા
 ખૂદ ઉસ્કી હિકમત ભી ઉસ્કે બાદ હી બયાન ફર્માતા હૈ :-
 لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ તા કે યહ ફુકહા જબ ફિક્કહે દીન
 હાસિલ કર કે વાપસ આએ તો લોગોં કો ડરાએ. કેસે ડરાએંગે ?!
 દીન કે અહકામ બતાએંગે કે યહ હરામ હૈ ઈસસે બચના, યહ
 મકરૂહે તહરીમી હૈ ઈસસે બચના, યહ નાજાઈઝ હય ઈસસે બચના.
 યહ અલ્લાહ તઆલા કા હુકમ હૈ ઈસ કે મુતાબિક અમલ કરના,
 ઈસ કે ખિલાફ વર્જી (વિરુદ્ધ વર્તન) ન કરના વરના ગુનહગાર હો
 જાઓગે, જહન્નમ કે સજાવાર વ હક્કદાર હો જાઓગે, યહી હૈ
 ડરાના ! તો અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ફકીહ બનને કા હુકમ ભી
 દે રહા હૈ, ઉભાર રહા હૈ, તરગીબ દે રહા હૈ, ક્યૂં નહીં એસા હુવા
 કે તુમમેં કા એક ગિરોહ જાતા, ફૂચ કરકે જાતા, સફર કર કે જાતા
 ઔર ફુકહાએ દીન બન જાતા તા કિ વાપસ આકર કે લોગોં કો
 ડરાતા, અહકામ બતાતા.

ઔર દૂસરી જગહ હમેં હુકમ દિયા ગયા કે "ઉલૂલ અમ્મ" કી
 ઈતાઅત કરો. ઈસ કા મતલબ ક્યા હૈ ? યહ ફુકહા જબ ફુકહાએ
 દીન બનકર વાપસ આએ તો યહ લોગ જો કુછ તુમહેં બતાએ ઉનકા

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
 મર્તબા "ઉલૂલ અમ્મ" કા હૈ. લેહાઝા જો યહ બતાએ ઉન્કી ઈતાઅત
 (આજ્ઞાપાલન) કરો. ઔર અગર કોઈ મસ્અલા એસા આ ગયા કે
 વો તુમહારે પાસ પહોંચ નહીં પા રહે હૈ કે તુમ કો બતાએ તો
 فَاسْتَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ તુમ ખૂદ જાવ ઉન્કી
 બારગાહમેં, ઉનસે મસ્અલા પૂછ લો ઔર જો વો બતાએ ઉસ્કે
 ઉપર અમલ કરો.

યહ હૈ કુર્આને પાક કી ચંદ આયતેં જિનસે વાજેહ તૌર પર
 બતાયા જાતા હૈ કે કુર્આને પાક હમેં ક્યા હુકમ દેતા હૈ. ગરઝ કે
 ઈસ આયતમેં અલ્લાહ તઆલાને હમેં કઈ બાતોં કા હુકમ દિયા ?
 (૧) અલ્લાહ કી ઈતાઅત કા હુકમ (૨) રસૂલ عليه الصلوة والسلام કી
 ઈતાઅત કા હુકમ (૩) ફુકહાએ મુજતહિદીન કી ઈતાઅત કા.
 કઈ હુએ ? તીન ! મગર ઈસી દુન્યામેં કુછ આઝાદ લોગોં કા તબકા
 ભી હૈ. એક તબકા કહતા હૈ કે કુર્આન હમારે લિએ કાફી હૈ, હદીષ
 કી ક્યા ઝરૂરત ઔર ફિક્કહ કી ક્યા ઝરૂરત ?! વો મુકમ્મલ આઝાદ
 હો ગયા, યહ લોગ અપને આપ કો "અહલે કુર્આન" કહતે હૈ.
 ઔર એક દુસરા તબકા હૈ ઉન્હોંને સોચા કે અગર એસા હુવા તો
 બદનામી હો જાએગી ! ક્યૂં કે હદીષે રસૂલ ભી તો હૈ. તો ઉન્હોંને
 કહા, હમ કુર્આન ભી માનેંગે, હદીષે રસૂલ ભી માનેંગે, રહે "ઉલૂલ
 અમ્મ" ફુકહા, મુજતહિદીન, ફિક્કહ ઉસ્કી કોઈ ઝરૂરત નહીં હૈ,
 કુર્આન ઔર હદીષસે કામ ચલ ગયા, અબ ફુકહાએ દીન કી કોઈ
 ઝરૂરત નહીં. ઈન્હોંને ભી કુછ અમલ કિયા હૈ ઝરૂર મગર દો હદ
 તક. હમ ઉન્કો "ગૈર મુફલ્લિદ" કહતે હૈ ઔર વો અપને આપકો
 "અહલે હદીષ" કહતે હૈ.

★ ફૈસલા કિજીયે, હક્ક પર ફૌન ?! ★

લેકિન ! ઈસી ઉમ્મત કા જો બળા તબકા હૈ ઔર હમેશાસે
 કુર્આને પાક પર ઔર હદીષે નબવી પર અમલ કરતા રહા હૈ, વો
 તબકા હમેશાસે કુર્આને પાક કે તીનો અહકામ પર અમલ કરતા

● તર્ક તફલીદ ઓર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
રહા હૈ. કિતાબુલ્લાહ કે પહલે ફર્માન પર ભી અમલ કિયા :
اَطِيعُوا اللَّهَ (અલ્લાહ કા હુકમ માનો), કુર્આને પાક કે દુસરે ફર્માન
પર ભી અમલ કિયા : اَطِيعُوا رَسُوْلَ (રસૂલ કા હુકમ માનો),
और तीसरे फ़र्मान पर भी अमल किया : اَوَّلٰى الْاَمْرِ مِنْكُمْ
(ઉલિલ ઉમ્મ), ઓર મુસલમાન કૌન હૈ ? હમ કિસી પર હુકમ
નહી દેતે હૈ, હમ સિર્ફ પળ પળ કર સુનાએંગે, હમારા કામ હૈ
અર્જ કર દેના, આપ કા કામ હૈ ફૈસલા દેના. યહ ઝરૂરી નહી કે
આપ બળે હોકર ફૈસલા સુનાએ. અપને દિલમેં ફૈસલા કર લેં ઓર
ફિર જો હક્ક હો ઉસ પર અમલ કરે, જો બાતિલ હો ઉસ્કા સાથ
છોળ દે. અલ્લાહ તઆલા ફર્માતા હૈ :-

"क्या तुम लोग किताबुल्लाह के आज्ञा हिस्सा पर अमल करते हो और आज्ञा हिस्सासे कुछ करते हो, ईन्कार करते हो?!" (सूरअे बक़रह-८५)
જો લોગ અપને આપ કો અહલે કુર્આન કહતે હૈં ઉન્હોંને ઈસ આયતે
કરીમા કે એક ટુકળે પર અમલ કિયા ઓર દો ટુકળોં કો છોળ
દિયા. ઓર જો લોગ અપને આપકો "અહલે હદીષ" કહતે હૈં ઉન્હોંને
આયતે કરીમા કે દો ટુકળોં પર અમલ કિયા ઓર તીસરે ટુકળેકો
છોળ દિયા. ઓર જો લોગ સચ્ચે મુસલમાન હૈં અહલે સુન્નત વ
જમાઅત, અહલે હક્ક વો કુર્આને પાક કી ઈસ આયતે કરીમા કે
તીનોં ટુકળોં પર અમલ કરતે હૈં. ફૈસલા કિજાએ કે હક્ક પર કૌન
હૈ બાતિલ પર કૌન હૈ ?!

★ વહાબિયત કા આગાઝ કહાં સે હુવા ? ★

અચ્છા ! એક સવાલ હૈ કે યહ લોગ તર્ક તફલીદ ક્યૂં (તફલીદ
પર અમલ ક્યૂં નહી) કરતે હૈં ? એક ઓર સવાલ હૈ કે યહ તીન
દરજે અલ્લાહ તઆલાને ક્યોં રખ્ખે ? ઈસ કી હમને વજાહત કર

● તર્ક તફલીદ ઓર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
હી હૈ ઓર અભી હમ ઈસ કે તઅલ્લુકસે મજીદ એક હદીષે પાક
ભી ઈજ્તેસાર સે (ટૂંકમાં) પળેંગે. યહ લોગ કહતે હૈં કે, "તફલીદ
કરના શિર્ક હૈ." યહ શિર્ક આયા કહાંસે જાનતે હૈં ?! હમારે ઈસ
મઆશરે કા એક મૌઝૂઅ હૈ "વહાબિયત કા આગાઝ." તો હમ
થોળા સા ઈસકે આગાઝ (શરૂઆત) કી તરફ ભી ઈશારા કર દે
ઓર અંજામ જો હૈ સલામ પર માલૂમ હો જાએગા, ઈન્શાઅલ્લાહુ
તઆલા. આગાઝ ઈન કા કહાંસે હુવા ? તો સુબૂત ઈનકા બહુત
આગેસે હૈ લેકિન ઈનકા ઝુહૂર કહાંસે હુવા તો ખૂદ છુપે તો પહલે
સે થે લેકિન કબ જાહિર હુએ ? જંગે સિફ્ફીનમેં જબ મૌલાએ
કાઈનાત હઝરત અલી رضی الله عنه ઓર હઝરત અમીરે મુઆવિયહ
رضی الله عنه ઈસ બાત પર ઈત્તેફાક કર લિયા કે દોનોં તરફસે હકમ
મુફરર કર લિયા જાએ ઓર હકમ જો ફૈસલા કર દે ઉસી કે મુતાબિક
દોનોં ફરીક અમલ કરે. તો હઝરત મૌલાએ કાઈનાત કે સાથ કુછ
ગરબળી લોગ ભી છુપે હુએ થે, ઉન્હોંને કહા કે ગૈરુલ્લાહ કો હકમ
માનના, હાકિમ માનના યહ તો શિર્ક હૈ, ઓર ઉન્હોંને આયતે કરીમા
ભી પળ લી : اِنْ اِلٰهَ اِلٰهٌ اٰخَرٌ مِّنْ اِلٰهٍ اِلٰهٌ اِلٰهٌ (સૂરઅે યૂસફ,
આયત : ૬૭) અલ્લાહ હૈ." હાલાં કે લફઝ આયા હૈ, હકમ બનાને
કા લફઝ આયા હૈ, હાકિમ બનાને કા લફઝ આયા હૈ. અહાદીષે
નબવિયહમેં ભી હૈ. હમ ઉસ તફસીલમેં નહી જાતે હૈ લેકિન ઉનકા
કામ ક્યા થા કે દુસરી આયાતકો ઓર દુસરી અહાદીષકો પસે
પુશ્ત ડાલકર, પીઠ કે પીછે ફેંક કરકે સિર્ફ એક આયતકો સામને
રખ્ખા ઓર ઉસકે મુતાબિક કુફ્ફા ફત્વા જારી કર દિયા. (જૈસા
આજકાલ કે વહાબી દેવબંદી કરતે હૈં) ઉસીકી નસ્લસે યહ લોગ
હૈ. ક્યોં કિ ઈન લોગોંને ભી દેખા કે જો લોગ ફુકહાકી તફલીદ
કરતે હૈં યહ લોગ હુકમ માનતે હૈં ગૈરુલ્લાહકા ! ઓર જબ યહ
લોગ ગૈરુલ્લાહકા હુકમ માન રહે હૈં તો મુશ્રિક હો ગએ ! તો વો

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
લોગ જિન્હોને હઝરત અલી رضي الله عنه પર ઔર હઝરત અમીર મુઆવિયહ رضي الله عنه પર ઔર ઉસ વક્ત મૌજૂદ સહાબાએ કિરામ رضوان الله تعالى عليهم أجمعين પર કુફકા ફત્વા દિયા થા ઉન્કા નામ રખા ગયા થા ક્યા ઉસ વક્ત "ખારજી", ઉન્હી કી રવિશ પર યહ લોગ ચલ રહે હૈ. ઔર ઈન્હી બાતોંકી તેહફીફ કરકે ખાતમુલ ફુફહા અલ્લામા ઈબ્ને આબિદીન શામી رحمته الله عليه ને ઈસ ગિરોહકા શુમાર ખારજિયોં મેં કિયા હે. ઈસ હેસિયતસે મેં કહતા હૂં કે ઈન્કા સિલસિલા ઉન્હી સે મિલતા હે જિન લોગોંને હઝરત મૌલા અલી رضي الله عنه કો કાફિર કહા, હઝરત અમીર મુઆવિયહ رضي الله عنه કો કાફિર કહા, હઝરત અમ્મ બિન આસ رضي الله عنه કો કાફિર કહા, હઝરત અબૂ મૂસા અશઅરી رضي الله عنه કો કાફિર કહા. હઝારોં હઝાર સહાબાએ કિરામ رضوان الله تعالى عليهم أجمعين કો કાફિર કહા, વહી લોગ હૈ જો આજ સારે મુસલમાનોંકો મુફલ્લિદ હોનેકી બુન્યાદ પર મુશ્રિક કહતે હૈ, ઔર તફલીદકો શિર્ક કહતે હૈ, વહી લોગ (ખારજી) હૈ. કોઈ દુસ્રે નહીં હે.

★ ક્યા તફલીદ શિર્ક હે ? ★

યહ હમને ઈસ લિએ બતા દિયા કે આપકો માલૂમ હો જાએ કે વહાબિયતકા આગાઝ ખુલકર કહાંસે હુવા હે. છુપી હુઈ વહાબિયત તો પહલેસે હે ! અબ હમ આપકો બતાએ કે તફલીદ શિર્ક હે ?? અગર હમ ગૈરલ્લાહકો હાકિમ માને, શારેઅ માને કુછ ભી માને લેકિન હફીફતમેં અગર હમને ઈમામ આ'ઝમ رضي الله عنه કી તફલીદ કી યા શાફઈ મઝહબકે લોગોંને ઈમામ મુહમ્મદ શાફઈ رضي الله عنه કી તફલીદ કી યા હંબલિયોંને ઈમામે અહમદ ઈબ્ને હંબલ رضي الله عنه કી તફલીદ કી યા માલિકિયોંને ઈમામે માલિક رضي الله عنه કી તફલીદ કી તો યહ તફલીદ ઈસ લિએ નહીં હે કે વો સાહિબે શરીઅત હે બલકે હમ ઉન્કી તફલીદ ઈસલિએ કરતે હૈ, હમ ઉન્કે ઈજતેહાદ કીએ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
હુએ મસાઈલ પર અમલ ઈસલિએ કરતે હૈં કે હમેં અલ્લાહ તબારક વ તઆલાને હુકમ દિયા હે કે, "તુમ ઈતાઅત કરો ઉલૂલ અમ્મ કી" તો ઉન્કે ઈજતેહાદી મસાઈલ પર અમલ કરના હફીફતમેં તફલીદ નહીં હે બલકે હફીફતમેં યહ અલ્લાહ તબારક વ તઆલાકે ફર્માનકી ઈત્તેબાઅ હે, ઔર હફીફતમેં કુઆને પાકકી ઈસ આયતે કરીમાકી ઈતાઅત હે. ક્યા કુઆને હકીમકી ઈતાઅત ઔર અલ્લાહ તઆલાકા ઈત્તેબાઅ ભી શિર્ક હે ?? અગર ઈસીકા નામ શિર્ક હે તો હમેં અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅત પર શિર્ક ઔર કુઆને પાકકી ઈતાઅત પર શિર્ક અલ્લહુલિલ્લાહ મુબારક !

★ ઈજતેહાદ ઔર તફલીદ કા ષબૂત હદીષ કી રોશનીમેં ★

ઔર સુનીએ, એક હદીષ ભી સુન લિજાએ. ઈન લોગોંકા કામ હે, કહતે હૈં, બુખારી શરીફ મેં દિખલાઈયે ! યા ઝયાદાસે ઝયાદા મુસ્લિમ શરીફમેં દિખલાઈયે. ઔર કભી કુઆને પાકકા નામ ભી નહીં લેગે ! હાલાંકે સબસે બુન્યાદી કિતાબ તો કિતાબુલ્લાહ હે, કુઆને પાક હે, ફિર બુખારી શરીફ, મુસ્લિમ શરીફ હદીષકી સારી કિતાબેં હૈં. એક હદીષ સુનીયે આપ :-

عَنْ مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَمَّا بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ قَالَ كَيْفَ تَقْضِي إِذَا عَرَضَ لَكَ قَضَاءٌ قَالَ أَقْضِي بِكِتَابِ اللَّهِ قَالَ فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي كِتَابِ اللَّهِ قَالَ فَبِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ فَإِنْ لَمْ تَجِدْ فِي سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ أَجْتَهِدُ بِرَأْيِي وَلَا أُلْوَ قَالَ فَضَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَى صَدْرِهِ وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ لِمَا يَرْضَى بِهِ رَسُولُ اللَّهِ (رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَالدَّارِمِيُّ)

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

કુછ સમજે આપ લોગ ?! અરે અંદાજસે તો સમજ હી ગયે હોંગે, મઅના ચાહે સમજે ન સમજે. ચલીએ મઅના ભી સુન લિજીએ. મઆઝ બિન જબલ મશહૂર સહાબીએ રસૂલ હૈં. રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને હઝરત મઆઝ બિન જબલ رضی اللہ عنہ કો યમનકા હાકિમ બનાકર ભેજા. ભેજતે વક્ત ઉનસે પૂછા, અય મઆઝ! ફૈસલા કેસે કરોગે ? તુમહારે પાસ મુકદ્દમાત આયેંગે તો ફૈસલા કેસે કરોગે ?! હઝરત મઆઝ બિન જબલ رضی اللہ عنہ અર્જ કરતે હૈં, હુઝૂર ! કિતાબુલ્લાહમેં જો અહકામ હૈં ઉનસે મેં ફૈસલા કરુંગા. સરકાર ﷺ ને પૂછા : અગર કિતાબુલ્લાહમેં ન હો, કુર્આનમેં ન હો, યઅની ન પાઓ તબ ક્યા કરોગે ?! તો ઉન્હોને ફર્માયા, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નતકે મુતાબિક ફૈસલા કરુંગા. સરકાર ﷺ કી હદીષકે મુતાબિક ફૈસલા કરુંગા, સરકારકી હદીષ કે મુતાબિક ફૈસલા કરુંગા. તરતીબ યાદ રખકે જાઈએગા. અબ સરકાર ﷺ ને પૂછા, ઔર અગર રસૂલુલ્લાહ ﷺ કી સુન્નતમેં ભી ન હો ?! યઅની તુમહેં ન મિલે. હે તો સબકુછ, કુર્આનમેં સબકુછ હૈ, હદીષમેં સબકુછ હૈ, મગર ન હોનેકા મતલબ યહ હૈ કે તુમ ન પાઓ, તુમહારી નઝર વહાં તક ન પહૂંચ સકે તો ક્યા કરોગે ?! યઅની વાજેહ તૌર પર ન હો તો ક્યા કરોગે ? તબ વો અર્જ કરતે હૈં કે, યા રસૂલુલ્લાહ ! મેં કિતાબુલ્લાહ ઔર સુન્નતે રસૂલુલ્લાહકે મઆનીમેં ઈજતેહાદ કરુંગા, કોશિશ કરકે, ઈજતેહાદ કરકે કિતાબુલ્લાહસે ઔર સુન્નતે રસૂલુલ્લાહસે અહકામ નિકાલુંગા ઔર ફિર ઉસકે મુતાબિક ફૈસલા કરુંગા." યહી હૈ ઈજતેહાદ ! જબ સરકારે દો આલમ ﷺ ને સુના તો યહ નહીં ફર્માયા કે અરે મઆઝ ! યહ ક્યા ?! એસા કરોગે તો શિર્ક હો જાએગા ! તુમહારે ઈજતેહાદ પર યમનવાલોને અગર અમલ કર લિયા તો મુશ્રિક હો જાએંગે ! સાહિબે શરીઅતકા કલામ સુનીયે ! સરકાર ﷺ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

યહ નહીં ફર્મા રહે હૈં બલકે જબ મઆઝ બિન જબલ رضી اللہ عنہ કા યહ અરીઝા સુના, મેં ઈજતેહાદ કરુંગા ઔર ઈજતેહાદકે મુતાબિક ફૈસલા કરુંગા. તો સરકાર ﷺ ને ઈર્શાદ ફર્માયા :—

وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَفَّقَ رَسُولَ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ لِمَا يَرْضَىٰ بِهِ رَسُولُ اللَّهِ

"તમામ તઅરીફ અલ્લાહકે લિએ જિસને અલ્લાહકે રસૂલકે ફાસિદકો હક્કકી તૌફીક અતા ફર્માઈ, એસી બાતકી તૌફીક ફર્માઈ જિસસે અલ્લાહ રાઝી હૈ ઔર જિસકો અલ્લાહ મહબૂબ રખતા હૈ.

ક્યા પતા ચલા ? કુછ સમજે આપ લોગ ?! સહાબીએ રસૂલ હઝરત મઆઝ બિન જબલ رضી اللہ عنہ અલ્લાહ હૈ કે ગૈરુલ્લાહ ?! હર મુસલમાન જાનતા હૈ કે સહાબીએ રસૂલ હૈં, ગૈરુલ્લાહ હૈ. ઔર ગૈરુલ્લાહકે ઈજતેહાદ પર અમલ કરના અગર શિર્ક હૈ તો સરકાર ﷺ ને ઉનકી ષના (તારીફ) ક્યૂં ફર્માઈ ઔર ઈસ બાત પર અલ્લાહ તઆલાકી હમ્દ ક્યૂં બયાન કી ?! ઈસકા મતલબ યહ હુવા કે જબ મસ્અલા ખુલે તૌર પર કિતાબુલ્લાહમેં ન મિલે જબ મસ્અલા ખુલે તૌર પર સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમેં ન મિલે. ઔર અલ્લાહ તઆલાને અહલ (લાયકાતવાળા) બનાયા હો ઈજતેહાદકા, અલ્લાહ તઆલાને લિયાફત દી હો, એસા ઈલ્મ દિયા હો કે વો આદમી ઈજતેહાદ કર સકે કિતાબુલ્લાહમેં, સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમેં, યઅની દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ હો, વો મુજતહિદ હો તો ઉસ્કે ઉપર લાઝિમ હોતા હૈ કે વો કિતાબો સુન્નતસે ઈજતેહાદ કરે ઔર ઈજતેહાદસે વો મસ્અલા બતાએ, જબ વો ફૈસલા કરે, જબ વો હુકમ બતાએ તો લોગોં પર લાઝિમ હોતા હૈ કે ઉસ્કે મુતાબિક અમલ કરે, યહ શિર્ક નહીં હૈ બલકે યહ "ઉલૂલ અમ્ર"કી પયરવી હૈ. ઔર "ઉલૂલ અમ્ર"કી પયરવી, "ઉલૂલ અમ્ર"કી તફલીદ યહ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

કિસી બંદેકી ઈતાઅત નહીં હે બલકે હફીફતમે અલ્લાહકી ઈતાઅત હે ઔર હફીફતમે રસૂલુલ્લાહકી ઈતાઅત હે. મગર ઈસે વો સમઝે જિસકે સીનેમે અલ્લાહ તઆલાને નૂરે ઈમાન દિયા હો, જિસ્કા સીના હી નૂરે ઈમાનસે ખાલી હો વો હદીષે પાકકે અહકામ કો ક્યા સમઝ સકતા હે ?! હદીષ તો વો સમઝે જિસકે સીનેમે નૂરે ઈમાન હો, નૂરે ઈમાન હી નહીં તો ક્યા સમઝેગા ?! મગર આપ લોગોકે સીનેમે અલ્લાહ તઆલાને ઈમાન ભી દિયા હે, ઈમાન કી ઝિલા ભી દી હે, નૂર ભી દિયા હે. હમારા મફસદ હે કે આપ હઝરાત સમઝ જાઓ. ઔર ઉન્કે ભી વો લોગ સમઝ જાઓ જો ઉનકે બહકાવેમે આ ગએ હે ઔર રાહે રાસ્ત પર હે. તો જો ઈસકા ખિલાફ કર રહે હે, મુખાલફત કર રહે હે હદીષે રસૂલુલ્લાહકી, ઔર ફિર ભી હે ક્યા ? અહલે હદીષ !!

હમ યહ કહતે હે, માફ કિજીયેગા હમ લોગ લતીફકે આદી નહીં હે મગર આપકો સમઝાને કે લિએ એક બાત યાદ આ ગઈ. હમારે યહાં એક કસ્બા હે ખૈરાબાદ વહાં એક સાહબ થે ઈસ્લામ નામકે. લોગોંકી દાળહીયાં ખૂબ બનાતે થે. એક શાઈરને કહા,

**બીય ખયરાબાદમે મશ્હૂર એક હજજામ હે
મૂંડતા હે દાળહીયાં ઈસ્લામ ઉસકા નામ હે**

દાળહી મૂંડતા હે ફિર ભી વો ઈસ્લામ હે ! યહી હાલ હમારે ઈન કરમ ફર્માઓ કા હે ! હદીષ ન જાને, કોઈ બાત નહીં ! હદીષ પર અમલ ન કરે, કોઈ બાત નહીં ! હદીષકી મુખાલફત પર મુખાલફત કરતે રહે, કોઈ બાત નહીં, મગર હે ક્યા ? અહલે હદીષ ! બસ હમે ઈત્ના હી સમઝાના થા. ઔર તર્ક તફલીદકા હો ગયા મુખ્તસરન.

ઔર અબ ઈન્કે કુછ ઈજતેહાદી મસાઈલ ભી સુન લિજીયે ! ઈન્હોને ભી ઈજતેહાદ કિયા. યહાં એક બાતકી વજાહત હમ ઔર

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

કર દે કે તફલીદકા જો સિલસિલા હય યહ આજસે નહીં હે. યહ અહદે રિસાલતસે હી જુઝવી તૌર પર ચલા આ રહા હે. મખલન હઝરત મઆઝ બિન જબલ رضي الله عنه કો ઈજતેહાદ કરનેકી ઈજાઝત સરકાર عليه السلامને અતા ફર્મા દી ઔર વજાહત કર દી કે તુમ જો ઈજતેહાદ કરોગે તો તુમહારે ઈજતેહાદ પર યમનવાલોં પર લાઝિમ હે કે અમલ કરે. તો યહ તફલીદ હૂઈ કે નહીં ? તો અહદે રિસાલતમે યમનમે ખૂદ તફલીદ ઔર યહ ભી તફલીદે મુત્લફ નહીં હે તફલીદે શખ્સી હે.

★ સહાબામે મુજતહિદ કિત્ને, મુફલ્લિદ કિત્ને થે ★

અરથા ! ઝરા સહાબાએ કિરામ رضوان الله تعالى عليهم أجمعين કા આમ હાલ દેખિયે, હમારે ઉલમાને તેહફીફ કી હે, હમારે ઈમામે આ'ઝમ رضي الله عنهને, ઔર તહફીફ કરકે લિખ્ખા હે સહાબાએ કિરામકી તાદાદ એક લાખસે ઝયાદા હે મગર ઉનમે મુજતહિદ કુલ કિતને હે જાનતે હે ? દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ સહાબાએ કિરામકી તાદાદ ઝયાદાસે ઝયાદા કિતની હે ? દસ ઔર દસ બીસ ! કુલ બીસકે ફરીબ હે સહાબાએ કિરામ رضوان الله تعالى عليهم أجمعين જો દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ હે ઔર જો મુજતહિદ હે ઔર બાકી એક લાખ ઔર ઉનસે ઝયાદા સહાબાએ કિરામ رضوان الله تعالى عليهم أجمعين યહ મુજતહિદ નહીં હે. દીનકી ફિફહ રખતે હે, દીનકી સમઝ રખતે હે, શરફે સહાબિયત હાસિલ હે, ઉન્કા મર્તબા ઉમ્મતમે સબસે અફઝલ હે કે સારી ફઝીલતે ઉન્કે લિયે હે લેકિન મુજતહિદ નહીં, મર્તબએ ઈજતેહાદ પર વો ફાઈઝ નહીં. મર્તબએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ બસ તફરીબન ૨૦ સહાબાએ કિરામ હે, જેસે કે હઝરત સિદીકે અકબર, હઝરત ઉમર ફારૂકે આ'ઝમ, હઝરતે ઉખ્માને ગની, હઝરતે મૌલાએ કાઈનાત અલીએ મુર્તઝા رضوان الله تعالى عليهم أجمعين, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ,

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઇજતેહાદી મસાઈલ ●

હઝરતે અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર, હઝરતે અબૂ હુરૈરહ, હઝરતે મુઆઝ બિન જબલ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ ઉમ્મુલ મો'મિનીન હઝરતે આઈશા સિદીકા رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا. યહ વો લોગ હૈં સહાબાએ કિરામમેં, સહાબિયાતમેં જિન્હેં અલ્લાહ તઆલાને ફિક્કહમેં ઇજતેહાદ કે મર્તબે પર ફાઈઝ ફર્માયા હૈ, બાફી જિતને ભી સહાબાએ કિરામ હૈં સહાબિયાત હૈં વો મુજતહિદ નહીં, દરજએ ઇજતેહાદ પર ફાઈઝ નહીં. સરકાર عليه الصلوة والسلام જબ તક હમારી ઝાહિરી નિગારોંકે સામને રહે, ઝાહિરી નિગાહેં ઇસ લિએ બોલ રહા હૂં કે હમારે હુઝૂર જાને નૂર صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ઉમ્મત કે અફીદેકે મુતાબિક કલ ભી ઝિંદા થે ઔર આજ ભી ઝિંદા હૈ. હમારા યે અફીદા હૈ વો કુઆનો હદીષ સે પાબિત હૈ કે :-

અંબિયાકો ભી અજલ 'આની' હૈ,
મગર ઇત્તની કે ફક્ત 'આની' હૈ
ફિર ઉસી આન કે બાદ ઉન્કી હયાત
મિખલે સાબિક વહી જિસ્માની હૈ

તો સરકાર عليه الصلوة والسلام કલ ભી ઝિંદા થે, આજ ભી ઝિંદા હૈ, ઔર આગે ભી ઝિંદા રહેંગે. ઇસ લિએ હમને કહા કિ હમારી ઝાહિરી નિગાહોંસે સરકાર عليه الصلوة والسلام પર્દા ફર્મા ગએ. જબ સહાબાએ કિરામ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ કે દરમ્યાન કોઈ મસ્અલા પેશ આતા તો સરકાર عليه الصلوة والسلام કી બારગાહમેં હાઝિર હોકર સહાબાએ કિરામ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ પૂછ લિયા કરતે થે. મગર સરકાર صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ જબ કિ અલ્લાહકી બારગાહમેં હાઝિર હો ગએ, રફીકે આ'લાસે જા મિલે, તો અબ સહાબાએ કિરામ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ કિસ કી તરફ રુજૂઅ કરતે થે ? તો ઉન્કા તરીકા યહ થા કે જબ ભી કોઈ મસ્અલા ઉન્કા ફસતા તો વોહ લોગ ઉન મુજતહિદ સહાબાએ કિરામ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ કી તરફ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઇજતેહાદી મસાઈલ ●

રુજૂઅ કરતે થે, ઔર યહ મુજતહિદ સહાબા જો હુકમ દેતે, જો મસ્અલા બતાતે ઉસીકે ઉપર અમલ હુવા કરતા થા. ઇસ તરહસે તફરીબન્ એક લાખસે ઝયાદા સહાબાએ કિરામ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ તફલીદ કરતે થે. અહદે સહાબામેં સિફ દો હી ગિરોહ થે, મુજતહિદ યા મુફલ્લિદ. જો દરજએ ઇજતેહાદ પર ફાઈઝ હો ગયે થે વો ખૂદ ઇજતેહાદ કરતે ઔર ઉસ પર અમલ કરતે થે, ઔર જો મુજતહિદ નહીં થે વો ઇન મુજતહિદ કો પૂછતે થે ઔર વો લોગ જેસા બતાતે થે ઉસીકે મુતાબિક અમલ કરતે થે. ઔર ઇસીકા નામ તફલીદ હૈ !

કભી ઐસા નહીં હુવા કે કોઈ સહાબીએ રસૂલ મુજતહિદ ન હો ઔર ઉસકે બાવજૂદ ખૂદ હી કુછ મસ્અલા બતાએ ઔર ઉસ પર ખૂદ ભી અમલ કરે ઔર દુસ્રોંકો ભી અમલ કરાએ ! તાબઈન કે ઝમાનેમેં ભી યહી હુવા હૈ કે મુજતહિદ ભી રહે હૈં ઔર મુફલ્લિદ ભી રહે હૈં. મુજતહિદ તો મસ્અલા બતાતે થે ઔર ગૈરમુજતહિદ લોગ પૂછકર ઉસી પર અમલ કરતે થે. તબેતાબઈનકે ઝમાનેમેં ભી યહી હુવા, ઇસકે બાદમેં ભી રહા, ઉસકે બાદમેં ભી રહા. ઔર માઝી ફરીબ તક ઐસે હી રહા હૈ કિ મુસલમાનોંમેં દો તબકા રહા હૈ, મુજતહિદકા મુફલ્લિદકા. જબ તક મુજતહિદીન પાએ જાતે રહે ઉસ વક્ત તક મુજતહિદકી તફલીદ કી જાતી રહી. યાર મુજતહિદ મશહૂર હૂએ. ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફા, ઇમામે માલિક, ઇમામે મુહમ્મદ ઇદરીસ શાફઈ, ઇમામે મુહમ્મદ બિન હંબલ رَضَوَانَ اللّٰهُ تَعَالٰی عَلَيْهِمُ اَجْمَعِينَ, કયોં કી ઉન્હોંને ઝિંદગીભરકે સારે મસાઈલકો જમા કિયે જો યાર ફિક્કહ બન ગયે. તો યારોં ફિક્કહમેં ઝિંદગીભરકે સારે મસાઈલ આ ગયે. ઇસ લિએ કુછ લોગોંને ઇમામે આ'ઝમ અબૂ હનીફાકી તફલીદ કર લી, કુછ લોગોંને ઇમામ શાફઈકી, કુછ લોગોંને ઇમામ માલિકકી ઔર કુછ લોગોંને ઇમામે

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
અહમદ બિન હંબલ કી, એસા હુવા. મગર આગે સહાબાસે લેકર માઝી ફરીબ તક કભી ભી એસા નહીં હુવા કે જો મુજતહિદ ન હો વો ઈજતેહાદકા દાવા કરે ઔર દુસ્રોંકો ભી અપને બતાયે હુએ હુકમ પર અમલ કરનેકા હુકમ દે ઔર મુજતહિદ બન જાએ ઔર અપને આપકો મુહદ્દિષ કહના શુરુ કર દિયા. એસા કભી નહીં હુવા.

★ ગૈર મુફલ્લિદ કિસે કહતે હૈં ?! ★

હમ બતાના યહ યાહતે હૈં કે ગૈર મુફલ્લિદ કિસે કહતે હૈં ? ગૈર મુફલ્લિદ વો હૈં જો દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ ન હો, મુજતહિદ ન હો ઔર ફિર ભી ઈજતેહાદકા દાવા કરે, ઔર લોગોંકો ઉસ પર ચલનેકી તરગીબ દે. ઔર કહે કે હમ "અહલે હદીષ" હૈં ! ઉસકો કહા જાતા હૈં ગૈર મુફલ્લિદ ! મુજતહિદ અપને ઈજતેહાદ પર અમલ કરેગા ઔર મુફલ્લિદ પર લાઝિમ હૈં કે મુજતહિદસે પૂછ કર ઉસકે મુતાબિક અમલ કરે. લેકિન જો મુજતહિદ ભી નહીં હૈં, દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ ભી નહીં હૈં ઔર વો ઈજતેહાદ કરે તો ફિર ઉસકા અંજામ બહુત ભયાનક હોગા. એસે હી હોગા જેસે એક આદમીકો તૈરાફી (તરતાં) નહીં આતી હૈં ઔર વો સમંદર કી અથાહ ગહરાઈમેં જબ પહૂંચા તો ફૂદ ગયા કે મૈં ભી જાકર મોતી લાઉંગા, તો ઉસ્કા અંજામ ક્યા હોગા કે વો ખૂદ ભી હલાક હોગા ઔર અપને સાથ જો લાયા હૈં ઉસ્કો ભી હલાક કરેગા, યહી ઉસ્કા અંજામ હોગા. યહી હાલ ઉન લોગોંકા હૈં જો દરજએ ઈજતેહાદ પર ફાઈઝ નહીં હૈં, ઔર ઈસકે બાવજૂદ કિતાબુલ્લાહ વ સુન્નતે રસૂલુલ્લાહકે સમંદરકી અથાહ ગહરાઈયોંમે ફૂદ કર અહકામ નિકાલનેકા દાવા કરતે હૈં.

અબ ગૌર ફર્માઈએ ! જબ એક લાખસે ઝયાદા સહાબાએ કિરામ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
મુફલ્લિદ રહે ઔર હમેશા ઉમ્મતને તફલીદકા ફરીઝા અંજામ દિયા, તફલીદ પર અમલ કરતી રહી હૈં તો ક્યા વો સહાબાએ કિરામ એક લાખસે ઝયાદા મુશ્રિક હુએ ?! ઔર લાખો લાખ જો તાબઈન થે વો મુશ્રિક હુએ ?! ઔર ઉન્કે બાદકી કરોળહા કરોળ મુસલમાન ઉમ્મત મુશ્રિક હુઈ ?! મગર યહ લોગ (ગૈર મુફલ્લિદ) કહતે હૈં કે હાં ! સબ મુશ્રિક ! મઆઝલ્લાહ ! અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ઈનકો હિદાયત દે ઔર બદઝબાનીસે મેહફૂઝ રખ્ખે.

★ ગૈર મુફલ્લિદ કે ઈજતેહાદ કી હફીફત ★

અબ હમ ઈનકે કુછ ઈજતેહાદી મસાઈલ બતાતે હૈં તા કિ આપકો યહ માલૂમ હો જાએ કે યહ લોગ ઈજતેહાદકે મન્સબ પર ફાઈઝ નહીં હૈં. હમ ઈજતેહાદકી તઅરીફ (વ્યાખ્યા) કરે ઔર ફિર ઉસ્સે ઉસ્કી વજાહત કરે તો બહુત મુશ્કિલ કામ હો જાએગા. ઈસલિએ હમ આસાન લફઝોંમે આપકો કુછ બાતેં બતાયેંગે જિસસે આપ સમઝ સકે કે યહ લોગ મુજતહિદ નહીં હો સકતે હૈં.

દેખિયે મસાઈલ ઉન્હોંને દો તરહકે અપનાએ હૈં. કુછ તો મસાઈલ વો હૈં જો ચારોં ઈમામોંકી કિતાબોંસે ઈન્હોંને લે લિયા હૈં, ઔર ઝયાદાતર ઈમામ શાફઈ رحمى الله عنه કી કિતાબોંસે લિયા હૈં. જેસે "રફએ યદૈન" કરના. યહ ઉન્કા બળા મશહૂર મસ્અલા હૈં. આમીન બિલજહૂર, સૂરએ ફાતિહા નમાઝમેં પળહના વાજિબ હૈં કે નહીં, ઈમામ કે પીછે ફિરાઅત કરે કે નહીં, મુસાફિર હો તો જમઅ બયનસ્સલાતેન દો નમાઝે એક સાથ પળહેં કે નહીં. ઈન મસાઈલ પર યહ લોગ બહોત ઝયાદા જોર દેતે હૈં. ક્યૂં જોર દેતે હૈં કે યહ મસાઈલ હમારે ભાઈ શાફઈયોંકે વહાં પાયે જાતે હૈં, તો યહ સોચતે હૈં કે અગર હમારે બિલાફ યહ લોગ કુછ બોલેંગે તો યહ તો શાફઈયોંકે બિલાફ બોલના હોગા ! બળે ચાલાક હૈં ! તો હમ યહ કહતે હૈં કે યહ તો હમારે ભાઈયોં કે મસાઈલ હૈં, હમારે ઉન્કે

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

આપસકે મસાઈલ હૈં, ઉનમૈં તુમ ક્યોં પળતે હો ? અરે ! તુમને જો ઈજતેહાદ ક્રિયા હો ચારોં મઝહબસે જુદા હોકર કે તબ પતા ચલે કે વાફઈ તુમ મુજતહિદ હો ! ઈસલિએ હમ એસે મસાઈલકો ઇળ દૈંગે જો ઈન્હોંને હમારે ભાઈયોંસે લિયે હૈં. ઔર હમારે ચારોં ઈમામોંસે લિયે હૈં. હમ એસે મસાઈલકો ઇળ દૈંગે ક્યોં કિ મસ્અલા લેગૈં વહાંસે ઔર શૈખી બગારૈંગે યહાં પર આકર ! યાદ રખૈં ! જબ ઈસ તરહકા મસ્અલા પેશ કરે કે દેખો મસ્અલા હમને ઈજતેહાદ ક્રિયા સહીહ હૈ ? યહ મસ્અલા હમને ઈજતેહાદ ક્રિયા સહીહ હૈ ! તો આપ કહ દિજીએ, તુમ જૂઠ બોલતે હો ! યહ મસ્અલા હનફિયોંકે યહાંકા હૈ, યહ મસ્અલા શાફઈયોં કે યહાં પાયા જાતા હૈ, યહ મસ્અલા હંબલિયોંકે યહાંકા, યહ મસ્અલા માલિકિયોંકે યહાંકા હૈ, તુમને વહાંસે ચોરી કી હૈ ઔર જૂઠ બોલ રહે હો કે તુમને ઈજતેહાદ ક્રિયા હૈ. અરે ! યહ ઈજતેહાદ તો ઈમામે શાફઈ رضي الله عنه કા હૈ, યહ ઈજતેહાદ ઈમામે માલિક رضي الله عنه કા હૈ, યહ ઈજતેહાદ ઈમામે માલિક رضي الله عنه કા હૈ, યહ ઈજતેહાદ ઈમામે અહમદ બિન હંબલ رحمته الله عليه કા હૈ, યહ ઈજતેહાદ તો ઈમામે આ'ઝમ رضي الله عنه કા હૈ ! ઉનકે ઈજતેહાદકો તુમ અપની તરફ મન્સૂબ કરતે હો ? ! ઈસસે બળી બયાનત, ઈસસે બળા દગા ઔર ઈસસે બળા જૂઠ ઔર ક્યા હો સક્તા હૈ ? ! વો મસાઈલ બયાન કરો જો મસાઈલ તુમને અપને ઈજતેહાદસે ચારોં મઝહબસે હટ કરકે નિકાલે હૈં, તબ પતા ચલે કે તુમ કિતને બળે મુજતહિદ હો ? ! તબ તો હમારે યહ સારે ભાઈ જાન જાએંગે તુમ મુજતહિદ હો કે જાહિલે મુત્લફ ! માફ કિજીયેગા હમ કિસીકી તફલીફકે લિયે લફ્ઝ નહીં બોલ રહે હૈં, લેકિન સમજાના મફસૂદ હૈ ઈસ લિએ કુછ લફ્ઝ આ હી જાયેંગે.

★ અહલે હદીષ કા બિના હદીષ કા ઈજતેહાદ ?! ★

એક બહોત વાજેહ ઔર આસાન મસ્અલા બતાઉં જો અભી

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

સાત આઠ સાત મહિના પહલે કી પૈદાવાર હૈ. યહ લોગ મોકા પા જાએ તો પતા નહીં ક્યા ક્યા ગુલ ખિલાએ ! એસા એસા યહ લોગ કરતે હૈં. અબ એક મસ્અલા સુન લિજીયેગા સાહબ. ઈનકે એક મુફતીને ફતવા દે દિયા. એક મસ્અલા પર પેશ આ ગયા પિછલે સાલ કિ યહ લોગ ડ્રાઈવર રખતે હૈં તો ડ્રાઈવરોં કો ઘરમૈં આના જાના પળતા હૈ તો પર્દેકી મજબૂરી પેશ આતી હૈ. તો ઈન લોગોંને સોચા કે એસા મસ્અલા ક્યૂં ન બયાન કર દિયા જાએ કે આને જાનેકી મજબૂરી ખતમ હો જાએ ઔર ડ્રાઈવર અગરચે જવાન હો, બિલકુલ નવજવાન હો, ફિર ભી ઉનકી નવજવાન બીવીયોં બેટીયોંકે સામને આના જાના સબ જાઈઝ હો જાએ ! ઔર કિસી કિસ્મકી કોઈ ફિક હી ન રહ જાએ ! તો એક મુફતીને સોચ સમઝ કરકે ફતવા દે દિયા. ક્યા ઈજતેહાદ ક્રિયા ? કે ઔરત ડ્રાઈવરકો અપના દૂધ પિલા દૈ તો વો ઉસકા બેટા બન જાએગા, ફિર વો ઉસકે ઘરમૈં આતા જાતા રહે, કિસી કિસ્મકી કોઈ ફિકર નહીં, બિન્દાસ્ત વો આતા જાતા રહે ! યહ પિછલે સાલ અભી સાત આઠ મહિના પહલેકી બાત હૈ. અખ્બારાતમૈં રસાઈલમૈં ઈન્કા યહ ફતવા છપા. મગર પહલે મુફતીને ઈસ બાતકા લિહાઝ ક્રિયા. યહ કહા કે દૂધ તો પી લે મગર મુંહ લગાકર નહીં. તો દુસરેને તહફીફ કી કે, કહા નહીં ! મુંહ લગાકર ભી પી સક્તા હૈ. યહ હૈ ઈન્કા ઈજતેહાદ ! ક્યા ઈસીકા નામ ઈજતેહાદ હૈ ? !

★ અહલે હદીષ કો ચેલૈંજ ! હદીષ દિખાઓ ! ★

વહાબીઓ ! ગૈર મુફલ્લિદો ! હમ તુમસે તફહીમકે અંદાઝમૈં કહતે હૈં કે અગર તુમ્હારે પાસ કિતાબુલ્લાહમૈં સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમૈં, બુખારી શરીફમૈં, મુસ્લિમ શરીફમૈં, તિર્મિઝી શરીફમૈં, ઈબ્ને માજહમૈં, નસઈ.....કિસી ભી હદીષે પાકકી કિતાબમૈં કોઈ હદીષ એસી હો જો ગૈર મન્સૂબ હો ઔર ઉસસે યહ

● તર્ક તફલીદ ઓર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

સાબિત હોતા હો કે જવાન મર્દ, અજનબી મર્દ અજનબી ઔરતકી છાતી પકળકર ઉસકા દૂધ પી સક્તા હે યા ઉસસે દૂધ નિકલવાકર કે પી સક્તા હે, તો પેશ કરો ! આજ નહીં, દસ સાલકા મૌકા દિયા જાતા હે પેશ કરો ! મગર મેં કહતા હું દસ સાલ નહીં, કયામત તક પૂરી ફૌમે વહાબિયત તલાશ કરતી રહેગી, હદીષકી કિસી ભી કિતાબમેં એક હદીષે ગૈર મન્સૂખ નહીં મિલ સક્તી હે જિસસે યહ સાબિત હો જાએ કે એસા અમલ કરના જાઈઝ હે. અગર કિતાબુલ્લાહમેં કહીં એસી આયત નહીં હે જિસસે સરાહતન કિનાયતન એસી કોઈ બાત માલૂમ હો, હદીષકી કિસી ભી કિતાબમેં એસી કોઈ બાત નહીં હે, તો ફિર યહ મુજતહિદ કેસે ?! ઔર જબ હદીષકી કિસી ભી કિતાબમેં કહીં ભી નહીં હે તો યહ "અહલે હદીષ" કેસે ?! મગર બાત વોહી હે જો મેં કહ ચૂકા હું "અહલે હદીષ" હોનેકે લિએ હદીષદાની ઔર હદીષ પર અમલ ઝરૂરી નહીં હે ! નામ રખ લિયા અહલે હદીષ, ફિર જાને યા જાને ! બાત વહી હે જો કહ ચૂકા હું કે :—

બીચ ખયરાબાદમેં મશહૂર એક હજામ હે

મૂંડતા હે દાણહીયાં ઈસ્લામ ઉસકા નામ હે !

વહી કામ ઉન લોગોંકા હે ! નામ રખ લિયા અહલે હદીષ, ફિર કુછ ભી કરે રહોંગે અહલે હદીષ !!

પહલા મસ્અલા હે, એસા મસ્અલા, કોઈ મુજતહિદ તો અલગ બાત હે, આમ આલિમ તો અલગ બાત હે, કોઈ જાહિલ ભી નહીં બયાન કર સક્તા. ચલીયે ! હમ ઈસ પર હદીષે બયાન કરકે પળહ પળહકે સુનાયેં ઉસ્કી હાજત નહીં હે કયૂં કે હર મુસલમાનકા દિમાગ ઔર મુસલમાનકા દિલ ઈસ બાતકી શહાદત દેતા હે કે યહ ઈજતેહાદ ઔર યહ ફત્વા ગલત હે ઔર શરીઅતકે ખિલાફ હે.

● તર્ક તફલીદ ઓર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

★ વહાબી કી સઈ કે લિયે નયી જગહ બનાના

કેસા ? ★

દુસ્રા મસ્અલા સુનીયે સાહબ ! ઈન્કા મસ્અલા અભી ૨૦૦૮સે પહલે હાજી લોગ હજ કરનેકે લિએ જાતે થે તો સઈ કહાં કરતે થે ? 'મસ્આ' ઉસ જગહ કો કહા જાતા હે જહાં હાજી ઔર ઉમરા કરને વાલે સઈ કરતે હે, ઔર સઈકી જગહ હુઝૂર ﷺ કે ઝમાનેસે હી મુફરર હે. જેસે નમાઝ કે બારેમેં સરકાર ^{عليه الصلوة والسلام} ને ઈશાદ ફર્માયા થા : **صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أَصَلِّي** "વૈસે નમાઝ પળહો જેસે તુમ લોગ મુઝે નમાઝ પળહતે હુએ દેખતે હો." વૈસા હી હજકે બારેમેં ભી હદીષે સહીહમેં હુઝૂર ﷺ હુકમે આમ દે દિયા હે : **خُذُوا عَنِّي مَا سَكَمَ** "તુમ લોગ મુઝસે અપને હજકે આમાલ અપને હજકી ઈબાદતે, અપને હજકે મનાસિક સિખ લો તા કિ ઉસીકે મુતાબિક અમલ કરના." અબ આપમેંસે ભી સેંકળો લોગોંને હજ કિયા હોગા. હમને ભી અલ્લાહ તઆલાકી તૌફીકસે કઈ મર્તબા હજ કિયા હે, ઉમરા કિયા હે, લેકિન ઉસી 'મસ્આ'મેં સઈ કિયા હે જિસ મસ્આમેં હમારે ઔર આપકે હુઝૂર જાને નૂર જનાબે મુહમ્મદુરસૂલુલ્લાહ ﷺ સઈ કી, સારે સહાબાએ કિરામને સઈ કી, સારે તાબેઈનને સઈ કી ઔર ઉનકે બાદ સન ૨૦૦૮ તક સારે મુસલમાન સઈ કરતે રહે. લેકિન ઈન લોગોંને દુન્યાકી સબસે બુરી બિદઅત ઈજાદ કી હે, ઉસ જગહસે જહાંસે ઈસ્લામ નિકલા, જહાંસે ઈસ્લામ ફેલા, ઉસ જગહમેં દુન્યાકી સબસે બુરી બિદઅત ઈજાદ કી હે કે ઉન્હોંને હુઝૂર ﷺ કે "મસ્આ"કે બિલકુલ બિલ મુકાબિલ (સમાંતરે) ઔર ઉતના હી બળા ઉતના ચોળહા દૂર હટ કર કે દુસ્રા મસ્આ બના લિયા કે અગર હુઝૂરને એક મસ્આ બનાયા હે તો હમ ભી કોઈ કમ હે ! ચલો એક 'મસ્આ' હમને ભી બના લિયા હે, હુકૂમત હમારી હે, હમ ઉસી પર સઈ કરવાએંગે, કોઈ ખિલાફ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

વર્જી કરેગા તો પિટાઈ કરેંગે, યહી હો રહા હૈ. હમૈં ઈનકે અમલસે કોઈ લેના દેના નહીં હૈ મગર યેહ લોગ જો દાવા કરતે હૈં કે યહ અહલે હદીષ હૈં, યહ મુહદિષ હૈં, હદીષ પર અમલ કરતે હૈં ઔર યહ અપને આપ મુજતહિદ બનતે હૈં, મન્સબે ઈજતેહાદ પર અપને આપકો ફાઈઝ સમઝતે હૈં ઈસલિએ આપ લોગોંકો હમૈં યહ બતાના પળ રહા હૈં કે અગર ઈનકે પાસ દુન્યાકી કિસી ભી કિતાબે હદીષમૈં એક હદીષ ભી એસી હો જિસસે યહ પાબિત હોતા હો કે હુઝૂર ﷺ ને જિસ જગહ સઈ ફર્માઈ હૈં ઉસસે હટકર નજદી મસ્આમૈં સઈ કરના સુન્નત હૈ, સઈ કરના જાઈઝ હૈ, સઈ કરનેસે ઈબાદત સઈકી અદા હો જાએગી, તો વો દસ સાલ નહીં ફયામત તક મૈં કભી ભી પેશ કર દૈં, હમ લોગ નહીં રહૈંગે, યહ ઉલમા નહીં રહૈંગે, હમારે બાદ જો નરહ હોગી ઉલમાએ અહલે સુન્નતકી ઉન્હી કો દિખા દૈં ! લેકિન મૈં આપકો બતાતા હૂં કે ન આજ દિખા સકતે હૈં ન દસ સાલ બાદ દિખા સકતે હૈં ન ફયામત તક દિખા સકતે હૈં. ક્યોં કી દિખાએ તો વહ ચીઝ જિસ્કા કોઈ વજૂહ હો ! દિખાએ તો વહ ચીઝ જિસ્કા કિતાબો સુન્નતમૈં કોઈ તઝકેરા હો, જિસ્કા કિતાબુલ્લાહમૈં કોઈ ઝિક નહીં હૈ, હદીષે રસૂલુલ્લાહમૈં કોઈ ઝિક નહીં હૈ, ઈન્હોંને બસ અપને તૌર પર ઈજાદ કર લિયા હૈ, ઘળ લિયા હૈ, ઉસ્કી (હદીષ) કહાંસે દિખા સકતે હૈં. યહી હૈ ઈનકા ઈજતેહાદ ! ઈનકે ઈજતેહાદકે લિએ હદીષકી ઝરૂરત નહીં હૈ, ઈનકે ઈજતેહાદકે લિએ કિતાબુલ્લાહકી ઝરૂરત નહીં હૈ ! ઈનકે ઈજતેહાદકે લિએ બસ ઈતની હી ઝરૂરત હૈ કે અમરીકાસે બર્તાનિયાસે કુછ ઈલ્કા હો જાએ, બસ ઉસ પર અમલ શુરૂઆ હો જાએ !

દેખિયે મૈં આપકો બતાઉં સઈકા મઅના હોતા હૈ યલના ફિરના. યલના ફિરના ખૂદ કોઈ ઈબાદત નહીં હૈ, ઉસકો ઈબાદત બનાયા

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

હૈ હમારે હુઝૂર જાને નૂર ﷺ ને, સરકાર ﷺ "મસ્આ"મૈં યલે હૈં ઈસ લિએ ઉસ જગહ યલના ઈબાદત હૈ. તો જબ હમ ઉસી જગહ પર ચલેંગે જિસ જગહ પર સરકાર ﷺ યલે હૈં, સહાબા યલે હૈં, તાબઈન યલે હૈં, મુસલમાન યલે હૈં, તબ જાકરકે હમારી સઈ અદા હોગી ઔર વો સઈ ઈબાદત હોગી. ઔર ઉસસે એક ફદમ હટ કરકે ભી અગર આપને સઈ કી તો ન આપકી સઈ સહીહ હોગી ન આપકી સઈ ઈબાદત હોગી. ક્યૂં કે ઈસ્કા ઝિક કહીં ભી કિતાબુલ્લાહમૈં સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમૈં કહીં ભી કુછ તઝકેરા નહીં મિલતા હૈ.

યહ લોગ હર બાત કે બારેમૈં કહતે હૈં કે દિખાઓ બુખારી શરીફમૈં, લેકિન હમ જાનતે હૈં કે હમારે યહાં બુખારી શરીફકી હી કોઈ ફેદ નહીં હૈ, તુમ બુખારી શરીફ નહીં મિશકાત શરીફમૈં હી દિખલા દો, મુઅત્તા શરીફમૈં દિખલા દો, દારકુત્નીમૈં દિખલા દો, મુસ્નદે ઈમામ અહમદ ઈબ્ને હંબલમૈં દિખલા દો, જિન કિતાબોંકો તુમને બિલ્કુલ ઝઈફ માન લિયા ઉન કિતાબોંમૈં દિખલા દો ! કહીં નહીં દિખલા સકતે. જબ કહીં નહીં દિખલા સકતે, તો ઈજતેહાદ તો નામ ઈસકા હૈ કે કિતાબુલ્લાહ, સુન્નતે રસૂલુલ્લાહ સે મસ્આલા નિકાલા જાએ ઉસ્કો ઈજતેહાદ કહતે હૈં. યહ તુમ્હારા કેસા ઈજતેહાદ હૈ કે કિતાબમૈં ભી નહીં સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમૈં ભી નહીં, ફિર ભી હૈ ઈજતેહાદ ! ઔર ફિર ભી હો તુમ મુજતહિદ ! ઔર ફિર ભી બને હો અહલે હદીષ ? ! એસી હદીષદાની ઔર એસા ઈજતેહાદ તુમ્હેં હી મુબારક હો ! આપ લોગ સમઝ ગએ ! દુરૂદે પાક પઢૈં.

★ વહાબી કા ભેજાગેપ ઈજતેહાદ ★

અરહા ઝરા આપ લોગ હિસાબ અગર સહીહ હૈ તો બતાઈએગા એક, દો, ત્રીન..... યે ત્રીનોં મિલકર કિત્ના હુવા ?

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

ત્રીન હુવા કે એક ? (મજમાસે આવાઝ આઈ..... ત્રીન !) મગર ઈનકા ઈજતેહાદ સુનીએ ! વો કહતે હૈં એક, દો, ત્રીન..... ત્રીન મિલકરકે એક ! યહ ઈનકા ઈજતેહાદ હે. હમારા હર ભાઈ જાનતા હે ઈસકે લિએ મુજતહિદ હોનેકી ઝરૂરત નહીં, ફકીહ હોનેકી ઝરૂરત નહીં, આલિમ હોનેકી ઝરૂરત નહીં, જાહિલ ભી જાનતા હે : એક, દો, ત્રીન, જબ ત્રીન કહૈંગે તો ત્રીન હોગા. જબ ત્રીન બોલ દૈંગે તો ત્રીનસે કમમૈં ઉસ્કા ઈત્લાક હો હી નહીં સક્તા હે. મગર યહ કહતે હૈં કે અગર અપની બીવીકો એક નશિસ્તમૈં, એક બેઠકમૈં, એક મજલિસમૈં કિસીને કહ દિયા, એક તલાફ, દો તલાફ, ત્રીન તલાફ..... તો કઈ તલાફ પળેગી ? જાનતે હૈં કઈ તલાફ પળેગી ? એક તલાફ પળેગી ! અગર કોઈ એક લાખ તલાફ દે દે તો ભી એક માનૈંગે. તલાફ તો ત્રીન હી હોતી હે, એક લાખ કો તો હમ ભી નહીં માનૈંગે ઈસલિએ કે કુઆનને હદીષને એક લાખ માના હી નહીં હે, કુઆનને હદીષને ત્રીન તલાફ દેનેકી ઈજાઝત દિયા હે ઔર જો શોહર કહતા હે એક તલાફ તુમકો દિયા, તુમકો તલાફ દી એક, દો, ત્રીન..... ત્રીન વાફેઅ હો ગઈ. મગર યહ ક્યા કહતે હૈં, એક પળી ! એસા ભી દુન્યામૈં કહીં હિસાબ હે ?! ઔર ઈસ હિસાબકે લિએ ભી કુઆન વ હદીષ કી ઝરૂરત હે ? મગર ઈનકા હિસાબ હી અલગ હે ! સારી દુન્યાસે ઈનકા હિસાબ અલગ હે. આઈયે ! હમ ઝરા હદીષેપાક ભી પળકર સુનાએ.

★ ત્રીન તલાફ કા હદીષ સે ખબૂત ★

બહોતસી હદીષૈં હૈં, હમારી એક કિતાબ હે, હમૈં ખયાલ નહીં રહ ગયા થા વરના લાયે હોતે. હમ મુબલિગીને સુન્ની દાવતે ઈસ્લામીસે ઝિક કરૈંગે, ગુઝારિશ કરૈંગે કે પતલીસી કિતાબ હે ઉસકો છપવાકરકે હમારે સબ ભાઈયોમૈં ફી તકસીમ કર દિજાએ. "ત્રીન તલાફકા શરઈ હુકમ કિતાબો સુન્નતકી રોશનીમૈં" યહ ઉસકા

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

ઉન્વાન હે. ઉસકો આપ લોગ પળ લિજીયેગા. ઉસમૈંસે એક હદીષ પળ કે સુનાતે હૈં. હદીષ ઉસમૈંકી નહીં હે, હદીષ ઈબ્ને માજહકી હે. સુનને ઈબ્ને માજહ સિહાહ સિત્તહકી એક કિતાબ હે ઉસમૈં ઈમામ ઈબ્ને માજહ رحمۃ اللہ علیہ ને એક બાબ ફાઈમ કિયા હે, **بَابُ مَنْ طَلَّقَ ثَلَاثًا فِي مَجْلِسٍ وَاحِدٍ** (બાબુ મુન્તલક પલાયન ફી મજલિસિ વાહિદ.) કહતે હૈં, હઝરત આમિરે શઅબી رضي الله عنه ને હઝરતે ફાતિમા બિન્તે ફૈસ સહાબિયા હૈં ઉનસે પૂછા કિ આપ અપની તલાફકા વાફિઆ બયાન કર દિજાએ. તો હઝરતે ફાતિમા બિન્તે ફૈસ જો સહાબિયા હૈં (رضي الله عنها) વો ફર્માતી હૈં, સહાબાકે બારેમૈં હમ અહલે સુન્નતકા અફીદા હે કે, **الصَّحَابَةُ كُلُّهُمْ عَدُولٌ** "સહાબા સબકે સબ દીનદાર હૈં, આદિલ હૈં, પિકહ હૈં, પરહેઝગાર હૈં." સહાબિયા હઝરત ફાતિમા બિન્તે ફૈસ ફર્માતી હૈં (رضي الله عنها) :

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ رُمْحٍ أَنَبَا اللَّيْثُ بْنُ سَعْدٍ عَنْ إِسْحَاقَ أَبِي فَرَوَةَ عَنْ أَبِي الزِّنَادِ عَنْ عَامِرِ الشَّعْبِيِّ قَالَ قُلْتُ لِفَاطِمَةَ بِنْتِ قَيْسٍ حَدَّثَنِي عَنْ طَلَّاقَاتٍ قَالَتْ طَلَّقَنِي زَوْجِي ثَلَاثًا وَهُوَ خَارِجٌ إِلَى الْيَمَنِ فَاجْزُؤْ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

મેરે શોહરને યમનકે લિએ ઘરસે નિકલતે વક્ત ત્રીન તલાફ મુઝે દે દી, ઘરસે નિકલતે વક્ત ત્રીન તલાફ દેના યહ એક હી સાથ ત્રીન તલાફ દેના હુવા, એક હી બેઠકમૈં એક હી મજલિસમૈં ત્રીન તલાફ દેના હુવા. ફિર હુવા ક્યા ? યહ સરકાર عليه الصلوة والسلام કી બારગાહમૈં હાઝિર હૂઈ. અર્ઝ કિયા, સરકાર ! મેરે શોહર યમન જા રહે થે ઔર ઉન્હોને મુઝકો જાતે જાતે ત્રીન તલાફ દે દી ! અબ ક્યા હોગા ? ફર્માતી હે :-

અલ્લાહકે રસૂલ **فَاجْزُؤْ لَكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.** ﷺ ને ત્રીનો તલાફકો નાફિઝ ફર્મા દિયા. યઅની ફર્મા દિયા કે

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

જબ તુમ્હારે શોહરને ત્રીન દિયા તો ત્રીનો તલાફ પળ ગઈ. તો સરકાર ^{عليه الصلوة والسلام} ફર્માતે હૈં : શોહરને અપની બીવીકો ત્રીન તલાફે દીં તો ત્રીન, મગર વહાબી કહતા હૈં કે એક ! યહ હદીષ પર અમલ હુવા કે હદીષકી મુખાલફત હૂઈ ?! ઈસીકા નામ હૈં હદીષદાની ? ઈસીકા નામ હૈં ઈજતેહાદ ?! ઈસીલીએ તુમ બને હો મુહદિષ ?! ઈજતેહાદ નામ હૈં કિસકા ? કિતાબુલ્લાહસે મસ્અલા નિકાલનેકા, હદીષે રસૂલુલ્લાહસે મસ્અલા નિકાલનેકા. યહ તુમ્હારા કેસા ઈજતેહાદ હૈં કે હમારે આફા જનાબે મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ ^{صلى الله عليه وسلم} તો ફર્માઈ કે શોહરને ત્રીન તલાફ દિયા તો ત્રીન પળ ગઈ ઔર તુમ કહતે હો કે એક પળી ! યહ હદીષે રસૂલુલ્લાહસે ઈજતેહાદ હુવા ?! હરગિઝ નહીં ! યહ ઈજતેહાદ કહીં ઔર કા હૈં. ઈનકા કોઈ ઔર હૈં જો ઈનકો સિખાતા રહતા હૈં, બતાતા રહતા હૈં, ઉસકે મુતાબિક યહ અમલ કરતે હૈં. મગર હો સક્તા હૈં કે મૈં ચલા જાઉં તો યહ લોગ કોઈ ચીઝ પેશ કર દે ઈસલિયે બતા દૂં.

★ એક શુબ્હા કા ઈઝાલા (શંકાનું નિવારણ) ★

એક હદીષમે આયા હૈં કે ત્રીન તલાફ દેને કે બાદ એક હી પળી. એક હદીષ યહ ઈન્હોને પળહ લી હૈં. ઈસલિયે મૈં ઉસ્કે બારેમે પહલે હી બતા દૂં કિ બીવીયાં દો તરહકી હોતી હૈં, એક બીવી વો જો અપને શોહરકે સાથ રહ ચૂકી, શોહર ઉસકે સાથ સોહબત કર ચૂકા, ઉસકો 'મદખૂલા' કહા જાતા હૈં. એક બીવી વો જિસકા નિકાહ તો શોહરસે હો ચૂકા હૈં મગર શોહરકે સાથ અભી રહી નહીં, શોહરને ઉસકે સાથ સોહબત નહીં કી હૈં, ઉસ્કો "ગૈર મદખૂલા" કહતે હૈં. અગર કોઈ શખ્સ અપની ગૈર મદખૂલા બીવીકો કહ દે તુઝે તલાફ દિયા તો એક હી તલાફમે વો નિકાહસે નિકલ જાતી હૈં. અબ અગર કોઈ કહતા હૈં કે મૈંને તુઝે તલાફ

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●

દિયા, તલાફ દિયા. યહાં ત્રીન નહીં પળેગી બલ્કિ એક હી પળેગી. ક્યૂં ?! ક્યૂં એક પળેગી ?! ઉસ્કી વજહ હૈં કે હદીષે રસૂલુલ્લાહ સે ષાબિત હો જાતા હૈં કે ગૈર મદખૂલા બીવીકો અગર કોઈ શખ્સ તલાફ દેગા તો એક હી તલાફમે વો નિકાહસે નિકલ જાયેગી ઔર બીવી નહીં રહેગી. તો જબ એક હી તલાફમે ગૈર મદખૂલા નિકાહસે નિકલ જાતી હૈં ઔર બીવી નહીં રહતી હૈં, તો દો તલાફ દેના લગ્વ હુવા. અરે ! તલાફ તો પળેગી બીવી પર ના ! ઔર જો બીવી હી નહીં હૈં ઉસ પર ક્યા તલાફ પળેગી ?! ઈસલિયે વહાં ત્રીન એક હૈં. મગર ઈન લોગોને સમજા કે મદખૂલા હો ચાહે ગૈર મદખૂલા. મસ્અલામે એસી આઝાદી પયદા કર દો કે લોગ હમારી તરફ ખીંચકરકે ચલે આઈ ! ઔર યહ કરતે હૈં, અગર હનફીકે શોહરને તલાફ દે દિયા ઔર ઈનકે પાસ ભૂલચુકસે ચલા ગયા તો યહ કહતે હૈં કે દેખા ! હનફી મઝહબમે રહોગે, શાફઈ મઝહબમે રહોગે, માલિકી પર અમલ કરોગે, હંબલી પર અમલ કરોગે તો ત્રીન તલાફ ત્રીન હો જાએગી, હમારે મઝહબમે ચલે આઓગે તો હમ એક હી મૈં કામ ચલા દેગે ! ઈનકો ઈસસે મતલબ નહીં હૈં કે કુર્આન ક્યા કહતા હૈં ? હદીષે રસૂલુલ્લાહ ^{صلى الله عليه وسلم} મૈં ક્યા હૈં ? અલ્લાહ ^{الله} કા ફર્માન ક્યા હૈં ? રસૂલુલ્લાહ ^{صلى الله عليه وسلم} કા ફર્માન ક્યા હૈં ? ઈનકો ઈસસે મતલબ નહીં હૈં. ઈન્કો ઈસસે મતલબ હૈં કે ચીડિયા ફસા દી જાએ ! એસે એસે મસાઈલ યહ બયાન કરતે હૈં. વક્ત બહુત ઝયાદા હો ગયા હૈં ઔર સમજનેકે લિયે યહ ચંદ નમૂને ભી કાફી હૈં. હમ યહ બતાના ચાહ રહે હૈં કિ ઈજતેહાદ નામ હૈં કુર્આનસે હદીષસે મસ્અલા નિકાલનેકા, યહ લોગ ન કુર્આનસે નિકાલતે હૈં ન હદીષે રસૂલુલ્લાહસે નિકાલતે હૈં. યહ ચંદ નમૂને ભી આપકે સમજનેકે લિયે કાફી હૈં. જો લોગ સમજના ચાહતે હૈં ઉનકે લિયે ચંદ નમૂને ભી કાફી હૈં ઔર અગર કોઈ ઝિદ્દી હો મુઆનિદ હો, સમજના હી ન ચાહે તો અગર ઉસકે સામને ચાંદ શક કરનેકા, ચાંદ કો ચીર

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
દેનેકા નબી ﷺ મોજિઝા ભી દિખાએ તો ઈમાન નહીં લાયેગા !
તો ઉનકે લિએ હમારી ગુફતગૂ નહીં હૈ. અપને ઉન ભાઈયોંકે લિયે
હૈ જો સમઝના ચાહતે હૈ, ઔર ઉનકો વહ લોગ ગુમરાહ કરના
ચાહતે હૈ.

★ આઠ રકાત તરાવીહ કે
લિએ કોઈ હદીષ નહીં હૈ ! ★

અબ એક દો મસ્અલે મુખ્તસરન સુના દૂં. સારી દુન્યામેં તરાવીહ
કઈ રકાત પળહી જાતી હૈ ? બીસ રકાત ! હદીષ શરીફસે ષાબિત
ભી હૈ, યહાં તકકે હરમૈન શરીફેન મક્કા મોઅઝ્ઝમા મદીના
તૈયબહમેં ભી બીસ રકાત પળહી જાતી હૈ. મગર ઈન લોગોંને સોચા
કે અગર હમ ભી બીસ રકાત પળહૈ બીસ હી રકાત કા હુકમ દે તો
બાત વહી હોગી કે યહ તો ઈમામ અબૂ હનીફાકા ઈજતેહાદ હુવા
યા ઈમામ શાફઈકા ઈજતેહાદ હુવા, ઈમામ અહમદ ઈબ્ને હંબલ
યા ઈમામ માલિકકા ઈજતેહાદ હુવા ! તો કોઈ એસા હુકમ દિયા
જાએ જો ઉન્કે ખિલાફ હો ! તો ઈન્હોંને હુકમ દે દિયા બસ આઠ
રકઅત તરાવીહ હૈ. અબ જો ચાહે બીસ રકાત પળહે જો ચાહે આઠ
રકઅત પળહે. લોગોંકે ખીંચનેકા એક ઝરીઆ મિલ ગયા. કિસી
ભી હદીષમેં તરાવીહકે લફ્ઝસે આઠ રકઅત તરાવીહકા
કહીં કોઈ ઝિક્ર નહીં હૈ ઔર ઈનકે પાસ કોઈ ષબૂત નહીં
હૈ. યહ ઉનકા અપના ઈજતેહાદ હૈ જો ન કિતાબુલ્લાહમેં હૈ ન
સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમેં હૈ. કહીં મોકા મિલેગા તો મેં ઈન્શાઅલ્લાહ
હદીષે પળહુંગા, પળહ પળહકર સુનાઉંગા સમઝાઉંગા.

★ નમાઝમેં રસૂલ કા ખયાલ ઔર ગૈરમુફલ્લિદ કી
ગુમરાહી ! ★

ઔર એક બહોત મશહૂર મસ્અલા હૈ. યહ ઈનકા મસ્અલા હૈ,

● તર્ક તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઈજતેહાદી મસાઈલ ●
ઈનકા ઈજતેહાદ હૈ, ઈનકે ઈમામકા ઈજતેહાદ હૈ, નમાઝમેં અગર
ગાય, બેલ, ગધેકા ખયાલ આ જાએ તો નમાઝ હો જાએગી, લેકિન
મઆઝલ્લાહ ! અગર નમાઝમેં જનાબે રિસાલત મઆબ ﷺ કા
ખયાલ આ જાએ તો નમાઝ ભી ગઈ ઔર ઈમાન ભી ગયા !
વહાબીઓ ! ગૈર મુફલ્લિદો ! અગર તુમ્હારે પાસ કુછ ભી દીન
હૈ, દિયાનત હૈ, તુમ્હારે સીનેમેં કુછ ભી ઈન્સાફકા જઝબા હૈ તો
પળહ દો કુર્આને પાકકી કોઈ આયત પળહ દો, હદીષે પાકકી
કિતાબોંસે કોઈ ભી હદીષ, ચાહે સહીહ હો, ચાહે ઝઈફ હો, ચાહે
હસન હો, ચાહે મુન્કર હો, ચાહે મુઅલ્લલ હો, ચાહે સાઝ હો, હમ
તુમકો મુકમ્મલ છૂટ દેતે હૈ.

યાદ રખો ભાઈઓ ! એસા કોઈ મસ્અલા ન કુર્આનમેં હૈ, ન
સુન્નતે રસૂલુલ્લાહમેં હૈ, ન હદીષકી કિસી કિતાબમેં હૈ, હૈ તો કહાં
હૈ ?! સિર્ફ વહાબી મઝહબમેં હૈ ! યહ ઈનકા ઈજતેહાદ હૈ. ઔર
પહલે બતા ચુકે કે ઈનકે ઈજતેહાદકે લિએ કિતાબુલ્લાહકી સુન્નતે
રસૂલુલ્લાહકી ઝરૂરત નહીં હૈ ! દિલ મેં કુછ આ જાએ વોહી ઉતના
કાફી હૈ ! બાકી બાર્તે ઈન્શાઅલ્લાહ તઆલા ફિર બાદમેં. એક
આયતે કરીમા પળહકર અબ હમ રુખસત હો જાએંગે, મગર આપ
લોગ એક મર્તબા ઝરા બુલંદ દુરૂદે મુબારકા સુના દે.

★ મુસલમાનો કી રાહસે હટને કા અંજામ ?!

જહન્નમ ! ★

આગે સહાબાસે લેકર અબ તક તમામ મુસલમાન તફલીદ કરતે
રહે, અલ્લાહ ﷻ કે હુકમ પર અમલ કરતે હુએ, રસૂલુલ્લાહ
ﷺ કે હુકમ પર અમલ કરતે હુએ. ઔર જિતને મુજતહિદ
હુએ સબને કિતાબુલ્લાહસે સુન્નતે રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે ઈજતેહાદ
કિયા. યહ મુસલમાનોંકી રાહ હૈ, યહ મુસલમાનોંકી તરીફા હૈ,
યહ મુસલમાનોંકી સબીલ હૈ. મગર ઈન લોગોંને મુસલમાનોંકી

● તર્કે તફલીદ ઔર ગૈરમુફલ્લિદીન કે ઇજતેહાદી મસાઈલ ●

ઈન રાહસે મુન્હરિફ હો કર, હટ કરકે કિતાબો સુન્નત (કુર્આન વ હદીષ) કે સિવા કહી ઔર સે ઇજતેહાદ કિયા ઔર સારે મુસલમાન જિન્હોને તફલીદ કિયા ઉનકે રાસ્તેકો છોળા ઔર ઉન્કો મુશ્રિક બનાયા, ઈનકા હુકમ ક્યા હોગા? અગર મેં કહું તો ઉનકો શિકાયત હોગી ઈસ લિએ મેં કુર્આને પાક કી એક આયત પઞકર સુના દુંગા, તર્જુમા કર દુંગા ફિર ચલા જાઉંગા. અલ્લાહ તબારક વ તઆલા કુર્આને પાકમેં ઈર્શાદ ફર્માતા હે :-

وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ
الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ - وَسَاءَ ثَمَرًا

અલ્લાહ તઆલા ફર્માતા હે કુર્આને પાકમેં કે, "જો રસૂલકી મુખાલફત કરે ઈસકે બાદ કે હિદાયત વાઝેહ હો ચૂકી ઔર મુસલમાનોંકી રાહસે હટકર દુસરી રાહ ચલે." મુસલમાનોંકી રાહ ક્યા હે હમને બયાન કર દિયા. "મુસલમાનોંકી રાહસે હટકર દુસરી રાહ ચલે, તો ઉસ્કો ઉસી તરફ ફેર દેંગે જિસકી તરફ વહ ફિરા હે ઔર ઉસકો હમ જહન્નમમેં ડાલ દેંગે. ઔર જહન્નમ ક્યા હી બુરી પલટનેકી જગહ હે." (સૂરએ નિસાઅ, આ. ૧૧૫) હમને જો કુછ બહષ કી હે કિતાબુલ્લાહકી આયતેં ઔર હદીષે રસૂલુલ્લાહ પઞકર બહષ કી હે, અપની તરફસે કોઈ મતલબ નહીં બયાન કિયા હે, સિર્ફ તર્જુમા કર દિયા, કુછ વઝાહત કર દી હે, ફેસલા કરના આપકે ઇખ્તિયારમેં હે. અલ્લાહ તઆલાસે હમ દુઆ કરતે હેં કે આપકો ઈસ વઅઝકે સુનનેકે બાદ હક્ક ફેસલા કી તૌફીક રફીક અતા ફર્માએ. આપ સમઝેં કે હક્ક ક્યા હે, બાતિલ ક્યા હે, બસ ઈતના કિજીયેગા કે જિસકો આપને સમઝ લિયા હે, હક્ક પર હે ઔર જિસકો આપને સમઝ લિયા હે બાતિલ પર હે તો ઉસસે દૂર રહીયે ઔર ઉસકો અપનેસે દૂર રખિયે.

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

● ગૈર મુફલ્લિદોના અમુક ગંદા અફીદાઓ ●

- ★ ગૈર મુફલ્લિદોની દ્રષ્ટિએ રામચંદ્ર, લક્ષ્મણ તથા કૃષ્ણ 'નબી' છે જેને હિંદુઓ ભગવાન કહે છે. (હદયતુલ મહદી, પેજ-૫૮)
- ★ તેમને ત્યાં કાફિરનું ઝબહ કરેલ જાનવર હલાલ છે. (ઉર્ફુલજાદી, પેજ-૨૪૭)
- ★ પુરુષ એક સમયે ગમે તેટલી પત્નીઓ સાથે ચાહે નિકાહ કરી શકે છે. (ઝફરુલ લાઝી, પેજ-૧૪૧, ઉર્ફુલજાદી, પેજ-૧૧૫)
- ★ ગૈર મુફલ્લિદને ત્યાં નાપાક માણસે ગુસ્લ વિના કુર્આન શરીફને સ્પર્શવું, ઉઠાવવું, મૂકવું અને હાથ લગાડવો જાઈઝ છે. (દલીલુત્તાલિબ, પેજ-૨૫૨, ઉર્ફુલજાદી, અલ બન્યાનુલ્ મરસૂસ)
- ★ તેમને ત્યાં ચાંદી સોનાના ઘરેણામાં ઝકાત વાજિબ નથી. (બદુરિલ અહલહ)
- ★ તેમને ત્યાં શરાબ નાપાક તથા નજીસ નથી બલ્કે પાક છે. (દલાલુત્તાલિબ, પેજ-૪૦૪, ઉર્ફુલજાદી, પેજ-૨૪૫)
- ★ તેમને ત્યાં વિર્ય પાક છે. (બદુરિલ અહલહ તથા અન્ય કિતાબો)
- ★ તેમને ત્યાં જવાન મદોં તથા છોકરાઓએ ચાંદીનાં ઘરેણાં પહેરવાં જાઈઝ છે. (દલીલુત્તાલિબ, પેજ-૪૩૪)
- ★ તેમને ત્યાં તમામ જાનવરોનો પેશાબ પાક છે. (બદુરિલ અહલહ, પેજ-૧૪)
- ★ તેમનો પેશવા શૈખ ઈબ્ને તૈમિયહ્ કહે છે કે હઝરત અલીએ ત્રણસોથી વધુ મસ્અલાઓમાં ગલતી કરી છે. (ફતાવાએ હદીધિયહ્, પેજ-૮૭) જ્યારે કે હદીષે પાકમાં તો છે : રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ ફર્માવ્યું કે, "હું ઈલ્મનો શહેર છું અને અલી તેનો દરવાજો છે." તેમના વિશે આવો ગંદો અફીદો કહેવાતા અહલે હદીષનો છે.
- ★ તેમનો અફીદો છે કે ખુદા જૂઠું બોલી શકે છે. (સિયાનતુલ ઈમાન, પેજ-૫)
- ★ તેઓ અંબિયા ﷺ થી દીની અહકામમાં ભૂલચૂક થવાનું માનવાવાળા છે. (રદે તફલીદ બિ કિતાબિલ મજહદ, પેજ-૧૨)